

**แนวทางการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลแคมป์สน
อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์**

GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF ELDERLY WELFARE

IN KHAEM SON MUNICIPALITY, KHAO KHO DISTRICT, PHETCHABUN

PROVINCE

ชัชวาลย์ รักหาญ

Chatchawan Rakhan

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Graduate School, Phetchabun Rajabhat University

Email: Chatchawan@gmail.com

Received June 3, 2025: Revised: July 12, 2025: Accepted: November 20, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการใช้วิธีศึกษาข้อมูลโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สนอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 23 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน 14 หมู่บ้าน จำนวน 58 คน จากการสุ่มแบบเจาะจง โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

จากการศึกษาพบว่า ว่า การดำเนินงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลมีลักษณะก้าวหน้าในบางมิติ แต่ยังคงมีข้อจำกัดที่สำคัญในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านงบประมาณ บุคลากร และการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน เทศบาลตำบลแคมป์สนได้ดำเนินงานในหลายกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ การให้บริการด้านสุขภาพผ่านความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) การจัดกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพจิต รวมทั้งการจ่ายเบี้ยยังชีพตามสิทธิตามกฎหมาย นอกจากนี้เทศบาลยังมีการประสานงานกับผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และติดตามสุขภาพผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

ผู้สูงอายุในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อบริการสวัสดิการที่ได้รับในระดับค่อนข้างสูงโดยเฉพาะในด้านการรักษาพยาบาล การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอย่างไรก็ตาม ยังมีบางส่วนที่พบว่า การเข้าถึงสวัสดิการไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งเกิดจากปัญหาโครงสร้างพื้นฐานและการสื่อสารภายในชุมชน

ด้านข้อจำกัดในการดำเนินงาน พบว่าเทศบาลยังประสบปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้เฉพาะทางด้านการดูแลผู้สูงอายุ และเครื่องมือสนับสนุนต่าง ๆ ยังไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนยังไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร ส่งผลให้ผู้สูงอายุบางกลุ่มตกหล่นจากระบบการดูแล

ในด้านแนวทางการพัฒนา พบว่าเทศบาลมีความพยายามในการปรับปรุงระบบการจัดสวัสดิการโดยเน้นการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนการทำงานของอาสาสมัครและการสร้างเครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในครั้งต่อไปในการศึกษาเพื่อการพัฒนาาระบบดูแลผู้สูงอายุในระดับเทศบาล ด้านนโยบาย เทศบาลควรกำหนดนโยบายเฉพาะด้านที่มุ่งเน้นการดูแลผู้สูงอายุแบบองค์รวม โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข การศึกษา และการพัฒนาสังคม เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่สอดประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดตั้ง “ศูนย์บริการผู้สูงอายุแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)” ในระดับตำบล จะช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต และข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ด้านการบริหารจัดการ เทศบาลควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม รวมถึงการจัดให้มีการฝึกอบรมแก่ครอบครัวและสมาชิกในชุมชน เพื่อสร้างความรู้และความตระหนักในการดูแลผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้เกิดการพึ่งพาตนเองในระดับครัวเรือนและชุมชน ด้านการปฏิบัติควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการผู้สูงอายุ เช่น การจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่ การแจ้งเตือนนัดหมายด้านสุขภาพผ่านแอปพลิเคชัน และการสื่อสารข้อมูลข่าวสารด้านสวัสดิการนอกจากนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตอย่างหลากหลาย โดยให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้สูงอายุในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีส่วนร่วมในสังคมอย่างต่อเนื่องและในการศึกษาในอนาคต ควรมีการศึกษาเชิงลึกในประเด็นเฉพาะเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เช่น การดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพัง หรือผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เพื่อออกแบบรูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อันจะนำไปสู่การพัฒนา นโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุในแต่ละบริบทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ, สวัสดิการผู้สูงอายุ, การพัฒนา

Abstract

This study explores the development of welfare services for the elderly in Khaem Son Subdistrict Municipality, Khao Kho District, Phetchabun Province. The objectives were to

*****

examine the knowledge and attitudes of the elderly regarding welfare provision in the area and to propose strategies for more effective service development. A qualitative research method was employed, with data collected through focus group discussions and semi-structured interviews. The participants consisted of two groups: (1) 23 administrators and municipal officers, and (2) 58 elderly residents from 14 villages in the municipality, selected through purposive sampling.

The findings revealed that the municipality has made progress in several aspects of elderly welfare services, such as elderly school programs, health services in collaboration with subdistrict health promotion hospitals, recreational and mental health activities, and provision of statutory allowances. Coordination with community leaders and village health volunteers also contributed to ongoing support. However, key challenges remain in terms of insufficient budget, limited specialized personnel, and uneven access to services in remote areas.

Most elderly participants expressed relatively high satisfaction with healthcare, social activities, and access to necessary information, though concerns about accessibility in distant communities were noted. The study also identified a lack of strong community and family involvement in some cases.

In terms of policy recommendations, the study suggests that the municipality adopt a comprehensive elderly care policy through collaboration with health, education, and social development sectors. Establishing a “One Stop Service Center” for the elderly at the subdistrict level would enhance accessibility. Management-wise, enhancing the capacity of personnel and providing training for families and communities is crucial. Practically, promoting the use of information technology—such as elderly databases and health appointment notifications—should be prioritized. Additionally, diverse health promotion activities should align with the interests of the elderly.

Future research should focus on specific groups, such as those living alone or with high dependency, in order to design targeted services and policies that effectively meet their needs.

Keywords: Elderly, Elderly Welfare, Development

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานของรัฐที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีบทบาทสำคัญในการรับรู้และเข้าใจปัญหา ตลอดจนความต้องการในด้านต่าง ๆ ของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ การดำเนินงานด้านการสงเคราะห์และดูแลผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งถือเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารประเทศรวมถึงพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง และนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุค ตลอดจนนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ในช่วงที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในระยะเริ่มต้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินมาตรการที่เกี่ยวข้อง เช่น การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ การบริหารจัดการเชิงรุกด้านผู้สูงอายุ ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามนโยบายของผู้บริหารในแต่ละระดับ ถือเป็นภารกิจที่ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดที่เน้นบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน โดยการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ โดยเฉพาะกลุ่มวัยแรงงาน ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมด้านการออม การดูแลสุขภาพ และการสร้างเสริมความมั่นคงทางสังคม ควบคู่ไปกับการสนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุ ซึ่งเปรียบเสมือนทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคม (ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ, 2563)

ตำบลแคมป์สนเป็นตำบลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ โดยการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่เริ่มต้นจากระบบความช่วยเหลือแบบไม่เป็นทางการ ผ่านกลไกของครอบครัว เครือญาติ และชุมชน ซึ่งสะท้อนถึงรูปแบบการเกื้อกูลกันตามวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิมของสังคมไทย อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจสังคม และการเมืองในช่วงเวลาที่ผ่านไป ส่งผลให้รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมในตำบลแคมป์สนได้ปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบสวัสดิการแบบบูรณาการ และมุ่งสู่การเป็น "สังคมสวัสดิการ" ที่ครอบคลุมและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบัน เทศบาลตำบลแคมป์สนได้จัดให้มีรูปแบบการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุจำนวน 4 รูปแบบหลัก ได้แก่ 1) การดูแลผู้สูงอายุหรือผู้พิการ 2) การช่วยเหลือด้านสาธารณสุข 3) การบริการทางสังคม 4) การช่วยเหลือเกื้อกูลโดยภาคประชาชน แม้จะมีความพยายามในการจัดบริการสวัสดิการอย่างต่อเนื่อง แต่จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ยังคงเผชิญกับข้อจำกัดและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ 1) การขาดการบูรณาการและความต่อเนื่องของการดำเนินงานโดยเฉพาะการดำเนินงานที่แยกส่วนระหว่างด้านสุขภาพและด้านสังคม ส่งผลให้ความรับผิดชอบกระจายไปยังหลายหน่วยงานของภาครัฐ 2) การขาดกลไกในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม 3) ความไม่พร้อมด้านงบประมาณ รวมถึงการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และทักษะเฉพาะทางในการดูแลผู้สูงอายุ 4) สวัสดิการสังคมที่จัดสรรโดยรัฐยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุได้อย่างครอบคลุมและเพียงพอ และประเด็นสำคัญที่พบเพิ่มเติมคือ การขาดความตระหนักรู้ของสมาชิกในครอบครัว

โดยเฉพาะบุตรหลานต่อบทบาทและคุณค่าของผู้สูงอายุในครอบครัวและสังคม ซึ่งอาจส่งผลให้การดูแลผู้สูงอายุขาดความใส่ใจและไม่เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุในระยะยาว กล่าวโดยสรุป การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในตำบลแคมป์สนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือแบบบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุในอนาคต และเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ สมศักดิ์ศรี และเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ อันจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี และได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

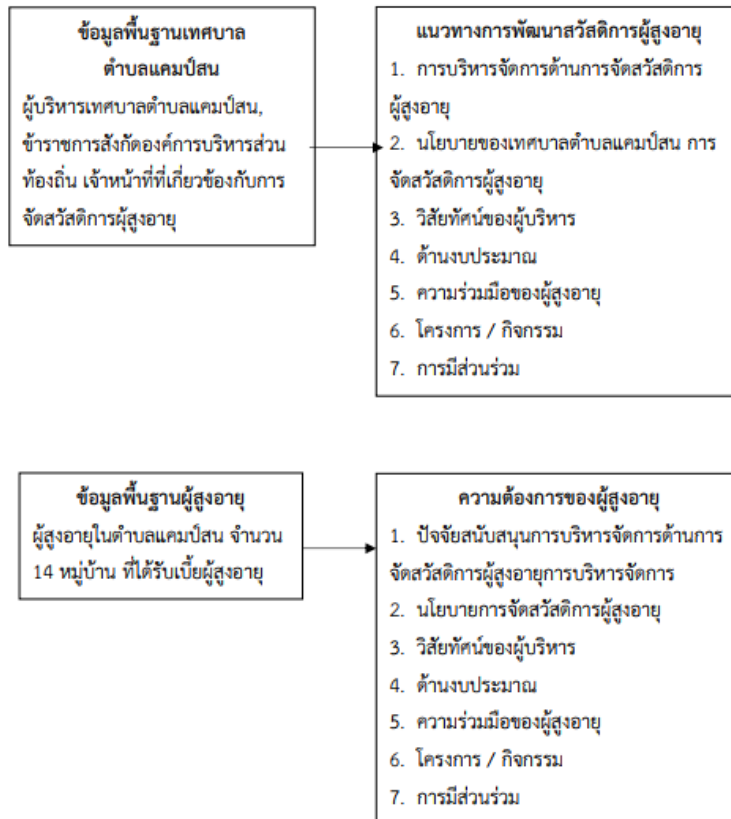
1. เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุเทศบาลตำบลแคมป์สนอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สมมติฐานการศึกษา

ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา แตกต่างกัน มีความรู้และทัศนคติต่อการจัดสวัสดิการแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการผู้สูงอายุ จำนวน 23 คน ประกอบด้วย

- 1) คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลแคมป์สน จำนวน 5 คน
- 2) หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 2 คน
- 3) สมาชิกสภาฯ จำนวน 12 คน
- 4) ข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการผู้สูงอายุ จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน 14 หมู่บ้าน รวม 58 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

- 1) บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ
- 2) เป็นผู้มีความสนใจและยินยอมเข้ารับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ เครื่องมือหลัก คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

3. วิธีการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยการรวบรวมเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น ได้แก่

1. หนังสือทั่วไป ได้แก่ ตำรา คู่มือ เอกสารประกอบการบรรยาย รวมถึงเอกสารทางวิชาการ วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น
2. หนังสืออ้างอิง ได้แก่ สารานุกรม พจนานุกรม เป็นต้น
3. งานวิจัย วิทยานิพนธ์เป็นงานที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนั้น ๆ อย่างละเอียด35
4. เอกสารของทางราชการ เป็นเอกสารที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เช่น นโยบาย กฎระเบียบ พระราชบัญญัติ คู่มือการปฏิบัติงาน ประกาศ คำสั่ง เป็นต้น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลเพื่อขอนัดหมายวัน เวลาสัมภาษณ์ เป็นการล่วงหน้า พร้อมทั้งอธิบายประเด็นของการสัมภาษณ์ให้ทราบอย่างคร่าว ๆ และก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจนว่าจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงวิชาการเท่านั้น รวมทั้งขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการจัดบันทึกการสนทนาและบันทึกเสียงทุกครั้ง และในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะถามคำถามในประเด็นที่ต้องการทราบ และอาศัย คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ในการสร้างคำถามต่อเนื่อง ในระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงประเด็น มีรายละเอียดและลึก การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นว่า ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกคนจะต้องเป็นผู้ที่เต็มใจและเข้าร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยไม่มีการกดดัน หากข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนใด ๆ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้วิจัยแต่เพียงฝ่ายเดียวตามหลักความเคารพในบุคคล หลักคุณประโยชน์และ หลักความยุติธรรม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้วิธีแบบสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured Interview or Formal Interview) คือ การสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยมีการนัดหมายตกลงไว้ล่วงหน้าผู้วิจัยได้ใช้สถานที่ที่ทำการของผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นสถานที่ในการสัมภาษณ์ และมีการบันทึกการสัมภาษณ์โดยการจดบันทึกและใช้เครื่องบันทึกเสียง และมีการบันทึกรูปภาพเพื่อเป็นหลักฐานว่ามีแหล่งข้อมูลและที่มาที่ไปในการสัมภาษณ์ข้อมูล โดยก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ก่อนการสนทนาและก่อนการบันทึกทุกครั้ง

โดยข้อมูลที่ได้จะถูกรวบรวมข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) ซึ่งผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นแบบเฉพาะเจาะจง โดยเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจเหมาะสมกับความต้องการของผู้ศึกษาวิจัยเป็นสำคัญ และได้ลงพื้นที่เข้าสังเกตการณ์ในการปฏิบัติงานร่วมของผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่บันทึกไว้ทั้งการจดบันทึกและบันทึกในเครื่องบันทึกเสียงจากผู้ถูกสัมภาษณ์มาเปรียบเทียบและจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลแล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันอย่างไร จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ จะนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกันแสดงความสำคัญของข้อมูลเพื่อความสะดวกต่อการวิเคราะห์และความชัดเจนในการเขียนรายงาน

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลในการสัมภาษณ์ที่ไม่ใช่ตัวเลขซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดที่มีการพรรณนาและมีการอ้างอิงที่มาของข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าหรือข้อมูลเอกสาร เพราะฉะนั้น ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการตอบประเด็นคำถามสัมภาษณ์ (Interview Research) และข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ (Document Research) นำมาซึ่งการประมวลผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยเชื่อมความสัมพันธ์ประเด็นต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงในเชิงเหตุและผล โดยการวิเคราะห์รูปแบบเชิงพรรณนาจะนำไปสู่คำตอบของการศึกษาและสรุปตามหลักวิชาการ ประกอบการเขียนรายงาน เพื่อให้เห็นถึงแนวทางการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ และนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนา

ผลการวิจัย

สรุปผลการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลแคมป์สน

1. การบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลแคมป์สนมีการดำเนินงานในหลายด้านเพื่อรองรับและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชน การบริหารบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเทศบาลมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจนและมีการอบรมพัฒนาบุคลากรให้สามารถดูแลและสนับสนุนผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานสวัสดิการ

2. ด้านงบประมาณ เทศบาลได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐและยังได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน เช่น โรงแรมและรีสอร์ทในพื้นที่ ซึ่งช่วยให้สามารถขยายขอบเขตของโครงการและกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้มากขึ้น การจัดสรรงบประมาณได้รับการบริหารให้ครอบคลุมทุกด้านของสวัสดิการ โดยมีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

3. การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ เช่น การใช้ระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลดิจิทัลที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถติดตามข้อมูลสุขภาพของผู้สูงอายุได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เทคโนโลยีที่นำมาใช้ยังช่วยให้การให้บริการมีความแม่นยำและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านอาคารและสถานที่ เทศบาลได้จัดให้มีศูนย์บริการสำหรับผู้สูงอายุที่สามารถเข้ามาใช้บริการและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ศูนย์ดังกล่าวได้รับการดูแลให้มีความปลอดภัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ รวมถึงการออกแบบสถานที่ให้สามารถรองรับการเคลื่อนที่ของผู้สูงอายุได้อย่างสะดวก

5. การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้สำหรับผู้สูงอายุ โดยมีการจัดกิจกรรมอบรมและให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุซึ่งช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองและมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างมั่นใจ

6. กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้สึที่มีคุณค่าต่อสังคม เทศบาลมีโครงการที่ช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถมีบทบาทในชุมชน เช่น การสอนหนังสือให้เด็ก การทำงานอาสาสมัคร และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองยังสามารถเป็นประโยชน์ต่อสังคมและสร้างคุณค่าทางจิตใจให้กับตนเอง

7. ด้านสุขภาพ เทศบาลให้บริการด้านสุขภาพทางกายและจิตใจสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีการจัดบริการตรวจสุขภาพประจำปี โครงการออกกำลังกายที่เหมาะสม และการให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพจิต การจัดกลุ่มสนับสนุนทางจิตใจและกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพทางปัญญา เช่น กิจกรรมฝึกสมองและการทำสมาธิซึ่งช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถมีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ

8. ด้านความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับที่ดี โดยเฉพาะในด้านการดูแลสุขภาพและกิจกรรมสันทนาการ อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาบางประการที่ต้องได้รับการแก้ไข เช่น การเข้าถึงบริการของผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งเทศบาลมีแผนที่จะพัฒนาหน่วยบริการเคลื่อนที่เพื่อให้สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โดยสรุป เทศบาลตำบลแคมป์สนมีแนวทางที่ครอบคลุมในการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุโดยการบริหารบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ แม้จะยังมีอุปสรรคบางประการ แต่เทศบาลมีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุได้ดียิ่งขึ้น

สรุปผลความรู้และทัศนคติกลุ่มผู้สูงอายุ

การรับรู้และการบริหารจัดการด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ทราบถึงนโยบายด้านสวัสดิการผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ผู้นำชุมชน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเทศบาล โดยกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุ กิจกรรมสันทนาการ และกิจกรรมตามเทศกาล ถูกมองว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ คำฟอง มาลีจันทร์ อายุ 64 ปี กล่าวว่ากรณีโรงเรียนผู้สูงอายุช่วยให้ผู้สูงวัยได้ทำกิจกรรม พบปะเพื่อนฝูง และมีโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งช่วยลดความเหงาและเพิ่มความสุขให้แก่พวกเขา

บทบาทของเทศบาลและนโยบายภาครัฐ

เทศบาลตำบลแคมป์สนมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สูงอายุกับภาครัฐ ผู้ให้สัมภาษณ์หลายคน เช่น รบ จำปา อายุ 70 ปี และยาย ทองอินทร์ อายุ 71 ปี เห็นว่าหากไม่มีเทศบาลเข้ามาบริหารจัดการด้านสวัสดิการ ผู้สูงอายุอาจไม่ได้รับบริการดูแลที่เหมาะสม หรือขาดโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการที่ภาครัฐมอบให้ นโยบายของรัฐ เช่น การ

สนับสนุนเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุ และการจัดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ เป็นสิ่งที่ได้รับการ ยอมรับว่าเป็น ปัจจัยสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านสวัสดิการ อย่างไรก็ตาม ผู้สูงอายุหลายคน เช่น บุญตา สมลูก อายุ 69 ปี และปราณี สาลีเกิด อายุ 78 ปี มีความเห็นว่าแม้จะมีการสนับสนุนจากภาครัฐแต่ก็ยังคงต้องการให้ภาครัฐเพิ่ม เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุเพื่อให้เพียงพอต่อค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น

การมีส่วนร่วมของชุมชนและความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

การสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นว่าชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนสวัสดิการผู้สูงอายุ เช่น การร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และกลุ่ม อสม. เพื่อให้บริการด้านสุขภาพและการจัดกิจกรรม เช่นเดียวกับที่ตุ้ พึงพะยอม อายุ 76 ปี กล่าวว่าความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทำให้กิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุเองก็มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการด้านสวัสดิการ หลายคน เช่น คำแดง บัวเพ่ง อายุ 70 ปี และแดง แดหวาน อายุ 70 ปี กล่าวว่า พวกเขาพยายามเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นเสมอ และเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การบริหารสวัสดิการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาหลักในการบริหารจัดการสวัสดิการอย่างไรก็ตาม หลายคน เช่น สีน โสภาวัง อายุ 63 ปี และอำภา พิมเสน อายุ 78 ปี มีข้อเสนอแนะว่าภาครัฐควรเพิ่มเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับค่าครองชีพในปัจจุบัน เนื่องจากเงินช่วยเหลือที่ได้รับยังไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอให้มีการขยายกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุให้ครอบคลุมมากขึ้นเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลแคมป์สนได้รับการยอมรับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยเหลือและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเทศบาลมีบทบาทในการจัดการด้านสวัสดิการและเป็นช่องทางสื่อสารข้อมูลให้ผู้สูงอายุรับรู้สิทธิที่พวกเขามี นโยบายของรัฐและเทศบาลได้รับการสนับสนุน แต่ยังมีข้อเรียกร้องให้เพิ่มเงินช่วยเหลือและขยายขอบเขตของกิจกรรมเพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้สูงอายุให้มากขึ้น ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การบริหารจัดการสวัสดิการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึง ทั้งเงินช่วยเหลือและการรักษาฟรี แต่ยังคงต้องการให้ภาครัฐเพิ่มเงินช่วยเหลือเพื่อให้เพียงพอต่อค่าครองชีพ ความพึงพอใจต่อสวัสดิการที่ได้รับอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะในด้านกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพและลดความเหงา ผู้นำชุมชนและเทศบาลยังคงเป็นแหล่งข้อมูลหลักในการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับสวัสดิการ ขณะที่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้สูงอายุอยู่ในระดับสูง เนื่องจากพวกเขามองว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญต่อคุณภาพชีวิต โดยรวมแล้ว การบริหารจัดการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุยังคงต้องได้รับการสนับสนุนจากหลายภาคส่วน โดยเฉพาะเทศบาล อสม. และ รพ.สต. เพื่อให้สามารถพัฒนาแนวทางที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลแคมป์สน

การบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลแคมป์สนมีความสอดคล้องกับแนวคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและความพึงพอใจของผู้สูงอายุ เทศบาลมีการดำเนินงานหลายด้าน เช่น การจัดสรรงบประมาณ การบริหารบุคลากร และการให้บริการด้านสุขภาพและสังคม เพื่อสนับสนุนคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพื้นที่ การดำเนินการเหล่านี้สะท้อนถึงการบริหารจัดการที่มีเป้าหมายเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชากรสูงวัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Turner (1974) ที่กล่าวว่าสวัสดิการสังคมมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนประชากรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ลดปัญหาทางเศรษฐกิจ และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน

2. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุและการบริหารจัดการ

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการที่ได้รับ เช่น เงินช่วยเหลือการรักษาพยาบาลฟรี และกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุและกิจกรรมสันทนาการ ซึ่งช่วยลดความเหงาและส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นถึงหลักการของ Maslow (1970) เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ที่ระบุว่าผู้สูงอายุมีความต้องการทั้งด้านกายภาพ (อาหาร ที่พักพิง) และด้านจิตใจ (ความสัมพันธ์ทางสังคม ความเคารพและการยอมรับ) การมีโครงการสนับสนุนสุขภาพจิตและกิจกรรมทางสังคมช่วยเติมเต็มความต้องการในระดับสูงของผู้สูงอายุ ทำให้พวกเขามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้สูงอายุหลายคน เช่น บุญตา สมลูก (69 ปี) และปราณี สาสิทธิ์ (78 ปี) มีข้อเสนอแนะว่าภาครัฐควรเพิ่มเงินช่วยเหลือ เนื่องจากค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นทำให้เงินช่วยเหลือไม่เพียงพอ ความเห็นนี้สะท้อนถึงแนวคิดของ Samuelson (1917) ที่ระบุว่าความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด และการจัดสรรสวัสดิการต้องสอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของประชากร

3. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงสวัสดิการ

เทศบาลตำบลแคมป์สนมีระบบการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สูงอายุรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ผ่านทาง ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเทศบาล อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่ยังคงพบคือผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลอาจเข้าถึงข้อมูลและบริการได้น้อยกว่า ความท้าทายนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัมพล กล่าสีทอง(2564) ที่พบว่าการเข้าถึงสวัสดิการของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลสิเกาขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสถานที่และช่องทางการสื่อสาร การแก้ไขปัญหานี้อาจต้องอาศัยการพัฒนาหน่วยบริการเคลื่อนที่หรือการขยายเครือข่ายการแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางดิจิทัล เช่น LINE หรือ SMS

4. นโยบายของเทศบาลและความร่วมมือของหน่วยงานภายนอก

เทศบาลตำบลแคมป์สนมีการบริหารจัดการที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และองค์กรเอกชน ซึ่งช่วยให้สามารถขยายบริการไปสู่กลุ่มผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือได้มากขึ้น ข้อมูลนี้สอดคล้องกับหลักการของ กรมประชาสงเคราะห์ (2563)

ที่ระบุดำรงประกอบสำคัญของสวัสดิการสังคมรวมถึงการศึกษา สุขภาพอนามัย และการสนับสนุนจากชุมชน การบริหารจัดการในลักษณะนี้ช่วยให้การให้บริการมีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากขึ้น

5. การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในกิจกรรมของเทศบาล

การสัมภาษณ์ผู้สูงอายุแสดงให้เห็นว่าพวกเขาให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรมของเทศบาลเป็นประจำ โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนผู้สูงอายุและการออกกำลังกาย การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารสวัสดิการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดกิจกรรมทางสังคม (Activity Theory) ที่กล่าวว่าผู้สูงอายุที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมจะสามารถปรับตัวได้ดีขึ้นและมีความพึงพอใจในชีวิตมากขึ้น กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้พวกเขารู้สึกว่าตนเองยังมีคุณค่าและสามารถเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้

6. อุปสรรคและแนวทางแก้ไข

แม้ว่าการบริหารจัดการสวัสดิการของเทศบาลตำบลแคมป์สนจะได้รับ ความพึงพอใจในระดับที่ดีแต่ยังมีอุปสรรคบางประการ เช่น การเข้าถึงบริการของผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และปัญหาด้านงบประมาณสำหรับโครงการที่ครอบคลุมกลุ่มผู้สูงอายุทุกคน การสัมภาษณ์พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ เช่น สิ้น โสภางัง (63 ปี) และอำภา พิมเสน (78 ปี) ต้องการให้ภาครัฐเพิ่มเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุเพื่อให้สอดคล้องกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร แสนเหวิม (2559) ที่ระบุว่าทำให้เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และมีข้อเสนอให้มีการเพิ่มเงินช่วยเหลือหรือจัดให้มีโครงการอาชีพเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถมีรายได้เสริม

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาระบบสวัสดิการเพื่อความยั่งยืน

จากข้อมูลพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้รับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐและการรักษาฟรี ซึ่งเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่ช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม ควรมีการพัฒนาระบบสวัสดิการที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสูงวัย เช่น การเพิ่มเงินช่วยเหลือให้เพียงพอต่อค่าครองชีพ และการจัดหาสวัสดิการทางเลือก เช่น กองทุนเพื่อผู้สูงอายุที่สามารถใช้เป็นเงินสำรองฉุกเฉินในกรณีที่มีภาวะเจ็บป่วยหรือภาวะฉุกเฉินทางเศรษฐกิจ

2. การขยายและปรับปรุงกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตแม้ว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะพึงพอใจกับ

สวัสดิการที่ได้รับและกิจกรรมของเทศบาล เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุและโครงการส่งเสริมสุขภาพ แต่ควรมีการขยายรูปแบบกิจกรรมให้หลากหลายและครอบคลุมผู้สูงอายุทุกกลุ่ม เช่น

- การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดทางร่างกาย
- การเพิ่มกิจกรรมฝึกอาชีพเพื่อสร้างรายได้
- การส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เช่น การบำบัดด้วยศิลปะ ดนตรีบำบัด หรือกิจกรรมนันทนาการที่ช่วยเสริมสร้างสุขภาพจิต

3. การพัฒนาช่องทางการสื่อสารและการกระจายข้อมูล

การรับรู้ข่าวสารของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพาผู้นำชุมชน เทศบาล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) แม้ว่าจะมีบางส่วนที่ได้รับข้อมูลจากช่องทางออนไลน์ เช่น ไลน์ หรือข้อความ แต่ยังมีข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงเทคโนโลยีของผู้สูงอายุบางกลุ่ม ดังนั้น ควรมีการพัฒนาและขยายช่องทางการสื่อสารเพิ่มเติม เช่น

- การจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีให้กับผู้สูงอายุเพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ได้มากขึ้น
- การใช้สื่อท้องถิ่น เช่น วิทยุชุมชน หรือเอกสารประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย
- การพัฒนาศูนย์ข้อมูลผู้สูงอายุในชุมชนที่สามารถให้คำปรึกษาและเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างทั่วถึง

4. การปรับปรุงนโยบายให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

จากข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุ พบว่าพวกเขาเรียกร้องให้ภาครัฐเพิ่มเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุเนื่องจากค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้เงินช่วยเหลือที่ได้รับไม่เพียงพอ ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงนโยบายให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมในปัจจุบัน เช่น

- การพิจารณาปรับอัตราเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับอัตราเงินเฟ้อ
- การให้เงินช่วยเหลือตามระดับความจำเป็น เช่น การเพิ่มเงินช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้หรือมีภาวะพึ่งพิงสูง
- การส่งเสริมการสร้างรายได้เสริมผ่านกิจกรรมฝึกอาชีพและการสนับสนุนสินเชื่อสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการทำธุรกิจขนาดเล็ก

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุและชุมชน

การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในกิจกรรมที่จัดขึ้นมีสัดส่วนสูง แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าร่วมได้เนื่องจากข้อจำกัดด้านสุขภาพหรือระยะทาง ดังนั้น ควรมีแนวทางสนับสนุนเพิ่มเติม เช่น

- การพัฒนาระบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถเดินทางมาเข้าร่วมกิจกรรมได้
- การขยายกิจกรรมให้ครอบคลุมชุมชนห่างไกลมากขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมเคลื่อนที่ในหมู่บ้าน
- การส่งเสริมบทบาทของผู้สูงอายุในการเป็นที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงให้กับเยาวชนในชุมชน เพื่อให้พวกเขา รู้สึกมีคุณค่าและสามารถมีส่วนร่วมในสังคมต่อไป

6. การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสวัสดิการ

การบริหารจัดการสวัสดิการของเทศบาลตำบลแคมป์สนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานหลายภาคส่วน เช่น เทศบาล อสม. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ควรมีการพัฒนาแนวทางบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น โดย

สารสนเทศในการติดตามสุขภาพและความต้องการของผู้สูงอายุแบบเรียลไทม์

- การส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เพื่อสนับสนุนโครงการสวัสดิการผู้สูงอายุ
- การพัฒนาแนวทางการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถขยายขอบเขตของสวัสดิการให้ครอบคลุมมากขึ้น

บรรณานุกรม

กรมประชาสงเคราะห์กองการสังคมสงเคราะห์เอกชน. (2563). **ทำเนียบองค์การแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาสังคม**. กรุงเทพฯ : กรมประชาสงเคราะห์.

กำพล กล่าสีทอง. (2564). **การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสีเทา อำเภอสีเทา จังหวัดตรัง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ. (2563). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทึ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมพร แสนเทวิม. (2559). **การเตรียมความพร้อมกับสังคมผู้สูงอายุในอีก 5 ปีข้างหน้าของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น**. ในการประชุมวิชาการระดับชาติด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 2 ชุมชนท้องถิ่น : พลังแห่งการปฏิรูปประเทศไทย. ขอนแก่น: วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Maslow, A. H. (1970). New introduction: Religions, values, and peak-experiences. *Journal of Transpersonal Psychology*, 2(2), 83-90.

Samuelson, F. (1917). "The Deterioration of Turbine Blading". *Journal of the American Society for Naval Engineers*, 29: 560-562.

Turner, J. (1974). Double-diffusive phenomena. *Annual review of fluid mechanics*, 6(1), 37-54.